

Sprawozdanie z działalności Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej za lata 2019-2023

Członkowie Sekcji CHIHTCH brali aktywny udział w Zjazdach Naukowych PTZ organizowanych w latach: 2020, 2021, 2022, 2023, kolejno w Szczecinie, Olsztynie, Krakowie i Wrocławiu. Pracownicy naukowcy uniwersytetów i instytutów zgłaszali w zespołach, w tym często wieloautorskich, referaty i komunikaty naukowe, które organizatorzy publikowali w materiałach zjazdowych, również w formie elektronicznej.

1. Rok 2019/2020; Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie; LXXXIV Zjazd PTZ, 18-20.09.2019 r.

Na Zjazd zgłoszono 36 komunikatów naukowych, w trakcie obrad wybrane tematy przedstawili naukowcy z następujących ośrodków: Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu oraz Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie. Obrady Sekcji poprowadził dr hab. inż. Arkadiusz Pietruszka; obrady podzielono na dwie części, w pierwszej wygłoszono cztery referaty, a w drugiej – sześć. W obradach wzięło udział ponad 30 osób.

Kolejny punkt spotkania dotyczył wyboru Przewodniczącego i Członków Zarządu Sekcji na kolejną kadencję. Wybory poprzedziło odczytanie sprawozdania Przewodniczącej Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej prof. dr hab. Anny Rekiel z działalności Sekcji w kadencji 2015/2016 – 2018/2019. Następnie przeprowadzono wybory Zarządu na kolejną kadencję. Zebranie wyborcze poprowadził prof. dr hab. Stanisław Kondracki. Przewodniczącą ponownie została prof. dr hab. Anna Rekiel, w skład Zarządu weszli: dr hab. inż. Justyna Więcek – sekretarz, oraz członkowie – dr hab. inż. Ewa Skrzypczak, dr inż. Aurelia Mucha i dr hab. inż. Arkadiusz Pietruszka.

2. Rok 2020/2021; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – LXXXV Zjazd PTZ; 22-23.09.2021 r.

Z powodu sytuacji epidemiologicznej wrześniowe obrady Sekcji odbyły się online; przebiegły one sprawnie a ich poziom merytoryczny był dobry. W materiałach zjazdowych znalazło się ogółem 27 referatów i komuni-

katów naukowych z zakresu chowu i hodowli trzody chlewnej – najwięcej spośród wszystkich sekcji obradujących w ramach Zjazdu. Spośród nadesłanych komunikatów 7 zaprezentowano ustnie, pozostałe przedstawiono w sesji plakatowej. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się referaty pt. „Efektywność sanizacji gnojowicy świńskiej w biogazowniach rolniczych”, „Meta-analiza oszacowań odziedziczalności wybranych cech użytkowych świń”, „Omówienie podłoża syndromu drugiego miotu”. Pozostałe komunikaty dotyczyły różnych aspektów chowu i hodowli świń, m.in. użyteczności rozplodowej loch, produktywności świń hybrydowych pochodzenia zagranicznego, kastracji immunologicznej, żywienia i jakości mięsa, stymulacji rozwoju układu pokarmowego prosiąt poprzez żywienie czy też wpływu suplementacji diety inuliną na zmiany profilu białkowego nerek u rosnących świń. Wszystkie prezentacje ustne były bardzo dobrze przygotowane, a plakaty, udostępnione online starannie wykonane. W obradach uczestniczyło ponad 20 osób z uczelni i instytutów badawczych; obrady Sekcji poprowadził dr hab. inż. Wojciech Kozera – prof. UWM.

3. Rok 2021/2022; Uniwersytet Rolniczy w Krakowie; LXXXVI Zjazd PTZ, 21-23.09.2022 r.

Na Zjazd zgłoszono 21 referatów naukowych, do ogłoszenia w trakcie obrad Sekcji wybrano 7 komunikatów. Zaprezentowali je przedstawiciele kilku ośrodków naukowych – Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie. Obrady Sekcji poprowadził dr hab. inż. Grzegorz Żak, prof. IZ PIB.

Tematyka wygłoszonych referatów dotyczyła problemów związanych z żywieniem świń, rozrodem, behawio-rem i dobrostanem oraz aktualnym poziomem wartości użytkowej i hodowlanej pogłowia zarodowego. Po każdym referacie zadawano prelegentom pytania, wielu uczestników obrad Sekcji zabierało głos w formie merytorycznych komentarzy. W przerwie części referatowej odbyła się sesja posterowa.

Prace w toku oraz przedsięwzięcia zakończone w okresie sprawozdawczym:

1. Zjazd PTZ – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu – 13-15.09.2023 r.; aktywność organizacyjna – Pani dr Anna Jankowska-Mąkosa, za którą serdecznie dziękuję.
2. Podręcznik pt. „Hodowla i chów świń”. Prace nad książką rozpoczęto w marcu 2018 r, planowano zakończenie i wydanie w IV kwartale 2019 r. – terminu dotrzymano, podręcznik wydano. Wydawcą podręcznika było Wydawnictwo UP w Poznaniu. Redakcja nauko-

wa: Anna Rekiel, Tomasz Szwaczkowski, Robert Eckert. Wśród 50. współautorów książki jest wielu członków Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej PTZ i Towarzystwa.

3. Wydawnictwo Towarzystwa: Guliński P., Niżnikowski R. w: opracowaniu Litwińczuk Z., Reklewski Z., Płużańska J. (red.): Karty z dziejów zootechniki polskiej: na 100-lecie (1922-2022) Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego. Cz. 3, Lata 1997-2022, vol. 3, 2022, Szczecin, Wyd. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, 447 s., ISBN 9788376633473 (przygotowanie przez członków Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej materiałów z zakresu działalności Sekcji do w/w wydawnictwa).

4. Artykuły: członkowie Sekcji publikowali prace naukowe i inne materiały w czasopismach PTZ, tj. Animal Science and Genetics oraz Przegląd Hodowlany.

5. Zgłoszenia i nagrody: członkowie Sekcji byli opiekunami prac doktorskich i magisterskich zgłaszanych na konkursy organizowane przez PTZ. Niektóre z nich zostały wyróżnione lub nagrodzone.

Serdecznie dziękuję wszystkim Członkom Zarządu oraz Członkom Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej za aktywność – całokształt działań naukowych i organizacyjnych w kadencji 2019/2020-2022/2023 r.

Anna Rekiel

Nie najłatwiejszy rok 2022

Ostatnie lata do szczególnie łatwych nie należą. Także w branżach mleczarskiej i hodowlanej. Najpierw pandemia, która przetoczyła się jak walec przez cały świat, po niej kryzys gospodarczy i wojna w Ukrainie, która także odcisnęła swoje piętno na szeroko pojętym rolnictwie. Sytuację tą odczuwają wszyscy, także polscy hodowcy bydła mlecznego i producenci mleka, borykający się z nieustannie rosnącymi cenami pasz, nawozów i energii. Jest w tym jednak promyczek nadziei w postaci postawy rodzimych rolników, którzy nie poddają się kryzysowi, a polska hodowla nieustannie się rozwija, o czym dobitnie świadczą wyniki oceny i hodowli bydła osiągnięte za 2022 rok.

Nie ma co się oszukiwać – 2022 rok był bardzo trudnym okresem w hodowli i produkcji mleka, lecz mimo tego ewidentnie zapisał się *in plus* w wielu kluczowych obszarach, jak chociażby wskaźniki wzrostowe w populacji aktywnej. Dowodzi to, że polscy hodowcy nie poddali się przeciwnościom, nadal produkują doskonałej jakości surowiec i jednocześnie ciągle doskonaliły swoje stada. Pokazuje to również, jak wiele można zdziałać w tak krótkim czasie, jeśli tylko mądrze wykorzystuje się potencjał oraz wspólnie łączą siły, doświadczenie, wiedzę i chęć rozwoju. Poza tym, osiągnięte w ubiegłym roku wyniki, w dobitny sposób świadczą o ogromnej wiedzy i umiejętnościach, doświadczeniu, a także o uporze i wytrwałości polskich hodowców bydła mlecznego, czyli cechach tak istotnych w obecnych czasach, kiedy zmagamy się z potężną inflacją i drastycznym wzrostem kosztów produkcji. Nie należy także zapominać, że prezentowane dane pokazują niezmienny progres zacho-

Fot. 1. Mleczna Gala 2023 (fot. PFHBiPM)

dzący w rodzimej hodowli bydła i produkcji mleka. Jego niewątpliwą oznaką jest coraz większa specjalizacja krajowych gospodarstw, wsparta najnowocześniejszymi usługami i narzędziami wspomagającymi codzienną pracę w stadzie. Wszystko to sprawia, że polscy hodowcy należą do grona liderów na europejskim rynku mleka, co pozwala im ustanawiać standardy i kształtować trendy nowoczesnej hodowli bydła mlecznego.

Jak zatem wyglądał miniony rok? W 2022 roku krajowa produkcja mleka od krów objętych kontrolą użytkowości osiągnęła wynik ponad 7 261 000 kg tego surowca, co w stosunku do analogicznego okresu minionego roku daje wzrost na poziomie 3,6%. Powołując się na dane GUS, można szacować, że udział krów ocenianych w krajowej produkcji mleka sięga 48,8%. Rok 2022 przyniósł nie tylko wzrost przeciętnej wydajności mlecznej krowy ocenianej. W wyniku prac hodowlanych i poprawy warunków